

MAANDAG

Een

Door het winterse weer was het lichaam op de bodem van het meer gelukkig nog in goede staat, maar het weer betekende ook dat je op de oever koud tot op het bot werd en bijna niet meer wist hoe het in augustus was geweest. De zon op je gezicht. Het zweet dat in straaltjes over je rug liep. De airco in je auto die nevel uitstootte omdat hij niet tegen de hitte op kon. Hoe Lena zich ook inspande, elke herinnering aan warmte ging verloren op deze regenachtige novemberochtend.

'Ze hebben haar!' riep de leider van het duikersteam. Vanaf de kant gaf hij aanwijzingen aan zijn mannen, waarbij zijn stem gedempt werd door het aanhoudende geruis van de regen. Toen Lena haar hand opstak om te zwaaien stroomde het water naar binnen langs de mouw van de dikke parka die ze om drie uur 's nachts had aangeschoten nadat ze het telefoontje had gekregen. Het regende niet hard, maar wel onafgebroken; de druppels tikkelden aanhoudend op haar rug en sloegen tegen de paraplu die ze op haar schouder liet rusten. Het zicht was ongeveer tien meter. Alles wat daarbuiten viel, was gehuld in een dampige mist. Ze sloot haar ogen en dacht weer aan haar warme bed en aan het nog warmere lichaam dat om haar heen gedrapeerd had gelegen.

Het schelle gerinkel van de telefoon om drie uur 's nachts voorspelde nooit veel goeds, en al helemaal niet als je bij de politie werkte. Met bonkend hart was Lena uit een diepe

slaap ontwaakt en ze had automatisch de hoorn van de haak gegrist en tegen haar oor gedrukt. Ze was de hoogste in rang van de stand-by rechercheurs en moest op haar beurt andere telefoons door het hele zuiden van Georgia laten rinkelen. Haar chef. De lijkschouwer. De brandweer. Het Georgia Bureau of Investigation om door te geven dat er een lijk was gevonden op staatsterrein. De rampenbestrijdingsdienst, waar een lijst lag met enthousiaste vrijwilligers die meteen oproepbaar waren als er naar lijken gezocht moest worden.

Inmiddels had iedereen zich op de oever van het meer verzameld, maar sommigen waren zo slim om in hun auto te blijven zitten, met de verwarming op de hoogste stand terwijl de ijzige wind het chassis deed schommelen als een wieg met een baby erin. Dan Brock, de plaatselijke begrafenisondernemer die tevens dienstdeed als gemeentelijk lijkschouwer, zat te slapen in zijn busje, met zijn hoofd tegen de rugleuning en zijn mond wijdopen. Ook het ambulancepersoneel bleef behaaglijk in de wagen zitten. Lena zag ze door de raampjes in de achterportieren gluren. Af en toe kwam er een hand naar buiten en gloeide het puntje van een sigaret op in de ochtendschemering.

Ze hield een plastic zak in haar hand. Er zat een briefje in dat op de oever was gevonden. Het papier was van een vel uit een gelinieerd collegeblok gescheurd en mat zo'n twintig bij vijftien centimeter. De woorden waren met hoofdletters geschreven. Met balpen. Eén regel. Niet ondertekend. Niet het gebruikelijke rancuneuze of zielige afscheid, maar duidelijk genoeg: IK WIL NIET LANGER.

In veel opzichten was een onderzoek bij zelfmoord moeilijker dan bij moord. Bij een moord kon je altijd iemand de schuld geven. Er waren aanwijzingen die je naar de dader voerden, er was een duidelijk patroon aan de hand waarvan je de familie van het slachtoffer kon uitleggen waarom hun geliefde uit hun midden was weggerukt. En als je de reden niet wist, kon je ze vertellen wie de klootzak was die hun leven had vernield.

Bij zelfmoord is het slachtoffer zelf de moordenaar. De schuldige is ook degene wiens verlies het diepst wordt gevoeld. Hij is er niet meer om de schuld voor de dood op zich te nemen, om de natuurlijke woede te incasseren die vrijkomt bij een dergelijk verlies. Wat de dode achterlaat is een leegte die alle pijn en verdriet van de wereld niet kunnen vullen. Vader en moeder, broers, zussen, vrienden en verwanten: ze hebben niemand die ze kunnen straffen voor hun verlies.

Er wordt altijd om straf geroepen als een leven onverwacht verloren gaat.

Daarom moest een rechercheur erop toezien dat elke vierkante centimeter van de moordplek werd opgemeten en in kaart gebracht. Elke sigarettenpeuk, elk weggegooid rommeltje of papiertje moest worden gecatalogiseerd, op vingerafdrukken onderzocht en naar het laboratorium gestuurd voor analyse. Weersomstandigheden werden genoteerd in het voorlopige verslag. De namen van de verschillende politiemensen en medewerkers van de hulpdiensten werden opgetekend in een logboek. Als er omstanders waren, werden die gefotografeerd. Nummerborden werden gecontroleerd. Het leven van een zelfmoordenaar werd even grondig onderzocht als dat van een moordslachtoffer. Met wie was ze bevriend? Met wie had ze een liefdesrelatie? Was er een echtgenoot? Een vriendje? Een vriendin? Waren er boze burens of jaloerse collega's?

Lena wist alleen wat ze tot op dat moment hadden gevonden: een paar damesgym schoenen, maat negenendertig. In de linkerschoen zat een goedkope ring: twaalf karaats goud met een dof robijntje in het midden. De rechterschoen bevatte een wit Swiss Army-horloge met nepdiamanten op de wijzerplaat. Eronder lag het opgevouwen briefje.

IK WIL NIET LANGER.

Niet echt troostgevend voor de nabestaanden.

Plotseling klonk er een plons, en een van de duikers kwam boven water. Naast hem dook zijn collega op. Zwoegend

door het slib op de bodem van het meer sleepten ze het lichaam uit het koude water de koude regen in. Het dode meisje was klein, waardoor al die inspanning overdreven leek, maar al snel zag Lena wat de oorzaak was. Om haar middel zat een zware ketting met een felgeel hangslot dat als de gesp van een riem naar beneden hing. Aan de ketting waren twee cementblokken bevestigd.

Soms kwam een klein beetje geluk goed van pas bij politiewerk. Het meisje had er kennelijk voor gezorgd dat ze niet op het laatste moment kon terugkrabbelen. Als de zware cementblokken haar niet naar de bodem hadden getrokken, zou de stroming haar lichaam waarschijnlijk hebben meegevoerd naar het midden van het meer, waar ze veel moeilijker te vinden zou zijn.

Lake Grant was een kunstmatig meer van zo'n dertienhonderd hectare, en op sommige plekken was het wel honderd meter diep. Onder het oppervlak bevonden zich huizen, optrekjes en hutten waarin ooit mensen hadden gewoond, vóór het gebied in een waterbekken was veranderd. Er waren winkels, kerken, en zelfs een katoenfabriek die de Burgeroorlog had overleefd, maar tijdens de crisis van de jaren dertig definitief de poorten had gesloten. Dat alles was verdwenen onder het kolkende water van de Ochawahee River om Grant County van een betrouwbare elektriciteitsbron te voorzien.

De nationale dienst voor bosbeheer had een groot deel van het omringende terrein in bezit, ruim vierhonderd hectare die als een monnikskap om het meer lagen. De ene kant raakte de wijk waar de rijkere mensen woonden en de andere kant grensde aan het Grant Institute of Technology, een kleine, maar succesvolle staatshogeschool met bijna vijfduizend studenten.

Van de honderddertig kilometer lange oever was zestig procent in handen van de staatsboswachterij. De plek waar ze nu waren, was het populairst en werd door de plaatselijke bevolking Lover's Point genoemd. Kampeerdere

mochten er hun tent opzetten. Tieners hielden er feestjes, te zien aan de achtergelaten lege bierflesjes en gebruikte condooms. Soms werd de brandweer bij een uit de hand gelopen kampvuur geroepen en ooit kwam er een melding binnen van een dolle beer, die later een bruine labrador op leeftijd bleek te zijn die van de kampeerplek van zijn eigenaren was weggelopen.

Ook werd er af en toe een lijk gevonden. Eens was er een meisje levend begraven. Verscheidene jongelui, pubers natuurlijk, waren verdronken door stompzinnige waaghazerij. De vorige zomer had een kind haar nek gebroken na een duik in het ondiepe water van de inham.

De twee duikers hielden even halt en lieten het water van het lichaam stromen voor ze hun karwei hervatten. Ten slotte gaven ze elkaar een knik en sleepten de jonge vrouw de kant op. De betonblokken trokken diepe voren in de zanderige grond. Het was halfzeven 's ochtends en de maan leek te knipogen naar de zon, die langzaam boven de horizon verrees. De portieren van de ambulance zwaaiden open. De bittere kou verwensend rolden de broeders de brancard naar buiten. Een van hen droeg een betonschaar over zijn schouder. Hij sloeg met zijn hand op de motorkap van het lijkschouwersbusje, waarop Dan Brock zwaaiend met zijn armen wakker schrok, wat een komisch gezicht was. Hij keek de man grimmig aan, maar bleef zitten. Lena kon het hem niet kwalijk nemen dat hij geen zin had de regen te trotseren. Het slachtoffer ging nergens naartoe, behalve naar het mortuarium. Zwaailampen en sirenes waren overbodig.

Lena liep naar het lichaam. Voorzichtig vouwde ze de plastic zak met het zelfmoordbriefje op en stopte die in haar jack, waarna ze haar pen en notitieboekje tevoorschijn haalde. Met haar paraplu tussen hals en schouder geklemd noteerde ze tijdstip, datum, weersomstandigheden, aantal ambulancebroeders, aantal duikers, aantal auto's en agenten, en de toestand van het terrein. Ook maakte ze aante-

keningen van de plechtige sfeer die er hing en van de afwezigheid van toeschouwers. Al die bijzonderheden zouden nauwgezet worden overgetypt voor het rapport.

Het slachtoffer was ongeveer even lang als Lena, een meter zestig, maar veel tengerder gebouwd. Haar polsen waren breekbaar als vogelpootjes. De vingernagels waren rafelig en tot op het leven afgekloven. Ze had zwart haar en was buitengewoon bleek. Waarschijnlijk was ze begin twintig. Het waas dat over haar open ogen lag leek net een wattenlaagje. Haar mond zat dicht. Haar lippen waren kapot, alsof ze er van de zenuwen op had gebeten. Of misschien had een vis trek gekregen.

Nu het water niet langer aan haar trok, was ze lichter, en er waren maar drie duikers nodig om haar op de gereedstaande brancard te tillen. Ze zat van top tot teen onder het slijk van de bodem van het meer. Water droop uit haar kleren: een blauwe spijkerbroek, een zwarte fleecetrui, witte sokken, geen gympen, een openstaand donkerblauw trainingsjasje met het Nikelogo aan de voorkant. De brancard kwam in beweging en haar hoofd draaide van Lena weg.

Lena hield op met schrijven. 'Wacht even,' riep ze, want er klopte iets niet. Ze stopte haar notitieboekje in haar zak en deed een stap naar voren. Ze had iets zien oplichten bij de nek van het meisje, iets zilverigs, misschien een halsketting. Fonteinkruid lag als een lijkwade over de keel en de schouders van het meisje. Met de punt van haar pen schoof Lena de glibberige groene ranken opzij. Er bewoog iets onder de huid, die rimpelde als water waarop de regen neerstriemde.

Ook de duikers zagen iets golven. Ze bogen zich voorover om het beter te kunnen zien. De huid trilde, als in een horrorfilm.

'Wat...' begon een van hen.

'Jezus!' Lena deinsde terug toen een kleine witvis uit een snee in de nek van het meisje glibberde.

De duikers lachten, zoals mannen dat doen als ze niet

willen toegeven dat ze van schrik in hun broek schijten. Lena legde haar hand op haar borst en hoopte dat het niemand was opgevallen dat haar hart het bijna had begeven. Ze hapte naar lucht. De witvis lag te spartelen in de modder. Een van de mannen raapte hem op en wierp hem in het meer. 'Vis moet zwemmen,' zei de leider van het duikersteam bij wijze van grap.

Lena schonk hem een vuile blik en boog zich weer over het lichaam. De snee waaruit de vis tevoorschijn was gekomen zat in de nek, rechts van de halswervels. Ze schatte de wond op ruim twee centimeter. De open huid was rimpelig van het water, maar op één plek was het letsel schoon en recht: het soort snee dat was toegebracht met een vlijmscherp mes.

'Maak Brock maar wakker,' zei ze.

Dit was geen zelfmoordonderzoek meer.